

קורסי אשכול "דרך הרוח" תשפ"ה

אשכול דרך הרוח - סמסטר א'

מס' קורס דרך הרוח	שם קורס	שם המרצה	נ"ז	סמ'	מספר קורס אב	חוג אב	יום לימוד	שעות לימוד	תקציר	דרישות
1	תולדות יפן המודרני	פרופ' רותם קובנר	4	א'	125.1105	לימודי אסיה	ד'	10:15-13:45	הקורס סוקר את תולדות יפן המודרנית מאז פתיחתה למערב באמצע המאה ה-19 ועד ימינו. דגש מיוחד ניתן לתהליכי המודרניזציה ולאופן בו קלטה יפן את תרבות המערב ושלבה אותה במסורת ובערכים שלה. בנוסף, הקורס בוחן את הרקע לכיבושים היפנים ולעליית ונפילת האימפריה היפנית באסיה, סוקר את הסיבות להצלחה הכלכלית של יפן אחרי המלחמה ומנתח את התהליכים העוברים על החברה היפנית בעשורים האחרונים.	נוכחות בכתה (במקרה של שיעורי זום : מסך פתוח), הגשת עבודה קצרה, מעבר מבחן סיום. מרכיבי הציון/נוכחות (10%), כתיבת עבודת מפות (10%), מבחן בסיום הקורס (80%)
2	זהות ישראלית	מרצים שונים	2	א'	100.1849	קורס חוץ-אוניברסיטאי	מתוקשב		הקורס בוחן את הקונפליקטים והסוגיות הייחודיות שהחברה הישראלית והמדינה מתמודדות עימם מראשיתן ועד היום הזה. הקורס אינו מבקש להכריע בשאלות שיידונו, אלא לזמן לסטודנטים את האפשרויות להתרשם ממורכבות הנושאים, להעריך דעות חולקות, ולחשוב על דרכי הפעולה הראויות בשיח הדמוקרטי. הקורס מקפיד שלא לנקוט בעמדות "פוליטיות" במובן של העדפת עמדות מסוימות, בנושאים מסדר ראשון. השאיפה היא שמעבר להיכרות עם הסוגיות שבמחלוקת, יפתחו הסטודנטים הבנה של דרכים לניהול שיח ציבורי בסוגיות אלה וכן שתועמק מחויבותם לתהליך הדמוקרטי ומעורבותם בו.	30% – משימות ביניים בכל היחידות. 32% – משימות משתנות (משימות מסכמות ב'8 יחידות). 32% – משימות הערכת עמיתים (משימות מסכמות ב'4 יחידות). 6% - משימה ביחידת הסיכום
3	Slavic Demonology in Folklore Literature and Art נלמד באנגלית	פרופ' לריסה	4	א'	122.2766	ספרות עברית השוואתית	ד'	16:15-19:45	,This course will discuss Slavic (Russian, Ukrainian, Polish, Serbian) mythological beings – demon, house spirit, rusalka, mavka, vila etc. and their representation in folktales, in novels, plays, operas and pictures. We will also address English language fantasy in Slavic settings, which I call Alternative Slavic Fantastika. The course will include an introduction to Folk Literature, differences between folktale and literary tale between Science fiction (SF) and Fantasy, approaches to research, and specific case studies	Regular attending, reading literary texts and research publications and watching video recordings. Written assignments: Interim assignment must be submitted January, 5 (15%) and a final essay must be submitted in March 5 (85 % of the mark). Participation in discussions – bonus (up to 10%)
4	מבוא לציוויליזציה היהודית	ד"ר אריק מורן	4	א'	125.1503	לימודי אסיה	ב'	14:15-17:45	קורס זה יסקור את התפתחותה של הציוויליזציה היהודית על רבדיה השונים, מניציניה בתרבות עמק האינדוס ועד שלהי התקופה המונגולית. נתחקה אחר העמים, התרבויות, הדתות והישויות הפוליטיות שקמו בתת היבשת, תוך בחינת מאפייני היסוד של התרבות היהודית על ביטוייה החומריים, הספרותיים והדתיים. כך למשל, נראה כיצד מושג מרכזי כמו הסגנונות, שהתגבש לכדי רכיב מרכזי של הציוויליזציה היהודית בשלהי התקופה הוודית, עבר גלגולים ועיבודים דרכם המשיך למלא תפקיד מרכזי במלכות המוסלמיות שנוצרו בחודו בעת החדשה. בסיום הקורס תוקנה היכרות בסיסית עם עש רח ומירכבותה של הציוויליזציה היהודית תוך דיון בשאלות מרכזיות של המחקר בעת החדשה.	מוכנות לשיעור והשתתפות פעילה, מטלות כתיבה, בחינה מסכמת.

5	100.1932	מבוא לדרמה	ד"ר עינת דויד	4	א'	122.1705	ספרות עברית השוואתית	ב'	12: 15-13: 45	הקורס יעסוק במרכיב הלשוני והספרותי של אמנות התאטרון : הטקסט הדרמטי. הוא יקנה כלים להבנה מעמיקה של הדרמה כז'אנר ספרותי מרכזי, ושל יחסי הגומלין בין מרכיב זה למרכיבים אחרים בתאטרון כאמנות במה. נתמקד בהתפתחות הדרמה מיוון עד ימינו באמצעות קריאה וניתוח של מחזות מופת מתקופות שונות : מיוון העתיקה ("אדיפוס" של סופוקלס), ימי הביניים ("יכלאדם"), רנסנס ("מקבת" של שייקספיר), נטורליזם וריאליזם ("העלמה יוליה"), המאה העשרים ("ימעל הגיר הקווקז" של ברסט ו"מחכים לגודו" של בקט) ונבין כיצד מבנה ומהות הדרמה והדיאלוג מותנים על ידי תרבות התקופה. נעיין בפרקים נבחרים של הספר "פואטיקה" (אריסטו) ונבחן כיצד הקריטריונים האסתטיים לדרמה משתנים בתקופות מאוחרות יותר. הקורס יכשיר את הסטודנטים לנתח ולחקור יצירות דרמטיות ויפתח צוהר להתבוננות תבונית וביקורתית בדרמה ותאטרון.
7	100.1881	מלחמת האזרחים האמריקאית	פרופ' ערן שלו	4	א'	108.2048	היסטוריה כללית	ב' וה'	16: 15-17: 45	"האיחוד המושלם יתר" שכונו אבות האומה האמריקאית היה אמור להתגבר על הבעיות המבניות הטמונות בניהול מדינות אוטונומיות למחצה במסגרת ממשל פדרלי. אולם בדיעבד אנו יודעים שהפדרליזם האמריקאי הצליח בכך באופן חלקי בלבד. במושך העשורים שקדמו למלחמת האזרחים עברו המדינות האמריקאיות זעזועים חוזרים ונשנים שנבעו בשל בעיות הקשורות ליכולתן לשמור על עצמאות אל מול הממשל המרכזי, ובפרט ביחס לשאלת העבדות. בקורס זה נבחן את התהליכים והאירועים שהובילו להתפרקותה (הזמנית) של ארצות הברית, ואת מלחמת האזרחים שפתרה, תוך קטל המוני בין השנים 1861-1865, את הבעיות המבניות והמוסריות שאיימו על שלמותה.
8	100.1936	מסעי הצלב – אידיאולוגיה, תיאולוגיה, תעמולה	ד"ר אנה גוטגרץ	4	א'	108.2078	היסטוריה כללית	ב'	12: 00-16: 00	הקורס יעסוק בהתפתחות ושורשי רעיון מסע הצלב ובתהליכי התגבשותו במהלך המאה ה-11, כמו גם בשינויים שחלו בתפיסת מסעי הצלב במהלך המאות ה-12-15. נבחן את האופן בו תיאולוגים, כרוניקאים ואנשי כנסייה, כמו גם שליטים ארציים, התייחסו לרעיון מסע הצלב ותרמו לגיבושו במהלך מאות השנים בהם התנהלו מסעי הצלב, ונעמוד על דרכי ההפצה של רעיון זה, והשימוש בו לצרכי תעמולה, הטפה, ורתימה של ציבורים שונים ליציאה למסעות אלה. נעמוד גם על הקשר בין רעיון מסע הצלב להתפתחויות גאו-פוליטיות, חברתיות ותרבותיות, ומגוון תופעות משיקות כמו עלייה לרגל ומכירת שטרי מחילה (אינדולגנציות).
9	100.3096	מבוא לימי הביניים	ד"ר אנה גוטגרץ	2	א'	108.1096	היסטוריה כללית	ה'	14: 15-13: 45	הקורס יסקור נקודות מפתח בימי הביניים באירופה ואגן הים התיכון, משלחי העת העתיקה ועד ראשית הרנסאנס, ויערוך היכרות עם מושגי יסוד בהיסטוריה של ימי הביניים. הנושאים בהם נעסוק יהיו : התפר שבין העת העתיקה לראשית ימי הביניים, התפתחות הכנסייה ומוסדותיה והתפשטות הנצרות, עלייתה והתפתחותה של ביוטיון, הופעתן של הממלכות הברבריות, עליית האסלאם, ייסודן של השושלות המרוביגניות והקרולינגיות, צמיחת הסדר הפיאודלי, הרפורמה הגריגוריאנית, משבר המאה ה-11 במזרח אגן הים התיכון, מסעי הצלב והרנסאנס של המאה ה-12, צמיחת הקומונות והמסחר הים תיכוני, עלייתם של מסדרים מנדיקטיים וצמיחתן של תנועות מינות, מגיפת הדבר במאה ה-14.

נוכחות ב 80% מהשיעורים
קריאת חמישה מחזות ומספר טקסטים עיוניים
צפייה במבחר סרטוני יו-טיוב בבית
שני בחני ידע ועבודת סיכום

עבודות: שלושה תרגילים בקריאת מקורות במהלך הקורס (מפורט למטה), והצגת מקור ראשוני.

**פרזנטציה קצרה של אחד המקורות הראשוניים – 10%
תגובות לחומרי הקריאה בפורום הקורס – 10%
מבחן בית – 80%**

מבחן – 100%

10	100.5111	הולדת תרבות המערב	ד"ר אורי אמיטי	2	א'	123.1115	היסטוריה כללית	מתוקשב	קורס זה מתוקשב במלואו, וכולל צפייה בשעורים מוקלטים שיוגשו במערכת מודל. הקורס מתאר את תולדות תרבות המערב, מראשית ישובי הקבע והמהפכה הטאוליתית-חקלאית בארצות השחר הפורה ובמצרים, ועד שלהי חעת העתיקה, ערב עליית האסלאם. על הדרך נראה מתי ואיך הומצא הכתב (הרע בו מתחילה בכלל ההיסטוריה), נכיר את התרבויות הגדולות של תקופת הברונזה (שומר ואכד, אשור ובבל, וכמובן מצרים), ונראה כיצד קרסו וירדו מגדולתן – לא לפני שהספיקו להוריש לנו, כאן בארץ, את כתב האלפבית. נמשיך הלאה לעידן הברזל, ונראה כיצד השכילו שכנינו הפיניקים להפליג לקצה הים התיכון, ובחזרה. וביחוד, נלמד איך עלו לגדולה שלוש התרבויות העתיקות, עליהן בנוי המערב עד ימינו. ראשונה, הישראלית-יהודית, האחראית לתני"ך ולתנועה המונותאיסטית העולמית. שניה, היוונית, האחראית לפוליטיקה, לדמוקרטיה, להיסטוריה, לטרגדיה ולפילוסופיה. שלישית, הרומית, הישוע הפוליטית הראשונה והאחרונה שהצליחה לאחד פוליטית את כל הים התיכון. בים התיכון הרומי נולדה מתוך הערבוב של שלוש התרבויות הללו הדת האוניברסאלית הראשונה – הנצרות.
11	100.1933	מסורות יציאת מצרים	ד"ר גילי קוגלר	4	א'	101.2655	תולדות ישראל ומקרא	ד' 08:15-11:45	הקורס עוסק באתוס המקראי הידוע של סיפור יציאת מצרים ושל תהליך הפיכת ישראל לעם. בקורס נחקור את הסיפורים המופיעים בתורה ובטקסטים מקראיים נוספים, בין השאר על רקע ידיעות היסטוריות ותרבותיות חוץ מקראיות. נבחן את אופני כתיבת הסיפורים ושלבי התפתחותם, נתח את נסיבותיהם, ונעמיק באמונות ובמגמות של הכותבים, תוך בירור השפעתם על יצירות ההיסטוריה וההיסטוריוגרפיה.
12	100.2202	כלכלת הפרט – היבטים אישיים וציבוריים	ד"ר יניב ריינגוורץ	4	א'	205.2202	בית הספר למדעי המדינה	מתוקשב	קורס זה יציג את ההיבטים התיאורטיים והאמפיריים בקבלת ההחלטות של פרטים בנוגע לכלכלת משק הבית שלהם, וכן את ההשפעה של התערבות המדינה על החלטות אלו. חלקו הראשון של הקורס יציג את התיאוריות הכלכליות המסבירות את החלטות הפרט בנוגע לצריכה, חיסכון, חשקעה והשתתפות בשוק העבודה, וכן ידון בקבלת החלטות של הפרטים בשוק הנדל"ן ובלקיחת אשראי והלוואות, וכיצד פרטים מקבלים החלטות בתנאי סיכון ועל פני זמן. חלקו השני של הקורס ידון בהשפעה של מדיניות כלכלית ממשלתית על הפרטים ועל התנהגותם בשווקים שהוזכרו לעיל. נתאר את סוגי המדיניות הכלכלית בהן נוקטות ממשלות בנושאים אלו – מיסוי וסבסוד, רגולציה שווקים ו"נדנדוד", ונדון באפקטיביות של סוגי המדיניות השונים בשיפור מצבו של הפרט והמשק. בקורס ישולבו, בנוסף למודלים התיאורטיים, גם ממצאים אמפיריים מהארץ ומהעולם, וכן דוגמאות מהכלכלה הישראלית.
13	100.1034	שפות העולם: מסע לשוני-תרבותי	פרופ' אהרון גבע קלינברגר	4	א'	103.2844	לשון עברית	מתוקשב	ידע על שפות פותח צוהר אל עולמות אחרים, שמעבר ללימוד השפה גרידא. הוא משלים את התמונה בסיפס החסר בתחומים שונים ואינו מיועד רק לעוסקים בלשון: לאנתרופולוגים הוא מסביר מה הקשר בין חברה ללשון, לפסיכולוגים מה הקשר בין הנפש ללשון, להיסטוריונים כיצד התפתחו השפות ומה הקשר ביניהן, ועוד. האם בסיפור מגדל בבל קיים גרעין אמיתי? הקורס הוא מסע מרתק מהרגע בו הופיעו שפות בעולם, חובר במקום ממנו יצאו רוב שפות העולם ונדדו למקומות אחרים. במהלך הקורס אנו נלמד מה משותף לשפות בעולם, מה מייחד אותן, מה הקשר בין שפה לתרבות וכן, נסור מפעם לפעם ונשמע אנקדוטות הקשורות לשפה זו או אחרת. קורס זה הוא בבחינת העשרה לכל תלמידי הפקולטה למדעי הרוח, המתאים לכל אחד ואיננו דורש ידע מוקדם.

14	100.1939	אוונגרד ופוליטיקה בתיאטרון ובאומנויות ברפובליקת ויימר	ד"ר שלי זר-ציון	2	א'	118.2555	תיאטרון ופרפורמנס	ה'	8:30-10:00	בקורס נכיר יצירות מרכזיות ויוצרים מרכזיים שפעלו בתיאטרון הגרמני שבתקופה הסוערת שסביב מלחמת העולם הראשונה, רפובליקת ויימר והתקופה הנאצית. נחשף למודלים של תיאטרון קולנוע ואמנות פלסטית פוליטית כגון האקספרסיוניזם באמנויות, פרשנות רדיקלית לתיאטרון קלאסי, תאטרון, פרפורמנס ארט ופרטמונטאז' בתנועת הדאדא של ברלין, תיאטרון האובייקטיביות החדשה, התיאטרון האפי ומסכתות המונים סוציאליסטיות ונאציות. כן נכיר יוצרים מרכזיים בתיאטרון של התקופה, וביניהם המחזאים ברטולט ברכט וארנסט טולר, בימאי הקולנוע כגון פרינץ לאנג ופאול ווגנר, הבמאים לאופולד ייסנר וארווין פיסקטור, שחקנים מרכזיים כגון אלכסנדר גראנראד, פריץ קורטנר, ואמנים פלסטיים כגון גיאורג גרוס, ג'ון הרטפליד, אוטו דיקס, ואחרים. נבחן מהם המודלים התרבותיים והאמנותיים של תיאטרון זה, וכיצד המופעים דובבו את המתח שבין המסורתי למהפכני, בין היחיד להמון ובין תפיסות עולם מקוטבות. במהלך הקורס נתעכב על ארבע תחנות: התחנה הראשונה עוסקת במהפכה האסתטית הפרימיטיביסטית ערב מלחמת העולם הראשונה, ובדיאלוג של מהפכה אתסטית זו עם החיפוש אחר נתיבים חדשים, השונים מעולם המונארכיה השמרני, שהסופר האוסטרי סטפן צווייג קרא לו "העולם של אתמול". התחנה השנייה תתמקד בשנים הראשונות של רפובליקת ויימר. שנים אלו של חוסר יציבות פוליטי קיצוני שימשו כר לפריחת קברטים פוליטיים, אמנות פלסטית בועטת, ותאטרון וקולנוע אקספרסיוניסטיים חדשניים שביטאו את התקוות והחרדות העמוקות מן הרפובליקה. התחנה השלישית עוסקת בזרם "האובייקטיביות החדשה" ובתיאטרון הפוליטי של ברטולט ברכט וארווין פיסקטור בשלהי תקופת הרפובליקה, לצד יצירות קולנועיות כ"מטרופוליס" של פריץ לאנג. התחנה החמישית בוחנת את השינויים בתיאטרון עם עליית הנאציזם. התאטרון הפוליטי הסוער נדד מגרמניה, והפך לשפה תאטרונית של פליטים, אשר השפיעה עמוקות על התאטרון באירופה, אמריקה ואף ישראל דרישות הקורס: הקורס מתאים לתלמידי 'דרך הרוח'. אין דרישות קדם נוכחות: חובה (בכפוף לכמות ההיעדרויות המותרות בתקנון). עבודות: עבודת סיום קורס. עבודה בהיקף של 6 עמודים אותה יש להגיש בסיום חופשת הסמסטר. השאלות בעבודה מתבססות על החומרים שנלמדו בקורס. מרכיבי הציון: השתתפות פעילה בשיעורים, קריאת המחזות המתבקשים – 20% עבודה מסכמת – 80%
----	----------	--	-----------------	---	----	----------	----------------------	----	------------	---

15	100.1918	מבוא לארכיאולוגיה קלאסית א'	ד"ר מיכאל איזנברג	2	א'	119.1602	ארכיאולוגיה	ג'	12: 15-13: 45	שני מבואות של הארכיאולוגיה של העולם הקלאסי (מחוץ לישראל וסביבתה) שיועברו במהלך שני סמסטרים בהמשכיות תכנית. ניתן להירשם רק למבוא א' אך לא ניתן להירשם רק למבוא ב'. ערש התרבות המערבית נשענת על תרבות העולם הקלאסי שהתפתחה באותנה והופצה במהירות לערי יוון ולקולוניות היווניות באסיה הקטנה ובמגנה גרקה. כיבושי אלכסנדר הגדול והממלכות ההלניסטיות שנוצרו בעקבות מסעות כיבוש אלה, היוו את הגרעין העיקרי להתפשטות ההלניזם וההשפעות המקיפות וחסרות התקדים על תרבויות אגן הים-התיכון ומועבר לו. התרבות האטרוסקית ולאחריה ההתפשטות המהירה של זו הרומית מן המגף האיטלקי לרחבי האימפריום הרומי המשיכו בביסוס ההתפשטות של תרבויות גרקה-רומיות סביב אגן הים-התיכון ואירופה. התנצרותה של האימפריה הרומית והולדתה של האימפריה הביזנטית גרמו אף הם לשינויים מרחיקי לכת בדת ובתרבות החומרית של המרחב הנדון. הקורס יעסוק בראש ובראשונה בתרבות החומרית של התקופה במוקדי השיא שלה מחוץ לגבולות ישראל, קרי הארכיאולוגיה של התקופות הקלאסיות, בעיקר בזו של יוון ורומא. במרכז הדיון תהיה התרבות החומרית של אותנה וערי הפלופונסוס, מקדוניה, רומא וערי המגף האיטלקי, אסיה הקטנה, צפון אפריקה וסיציליה. הקורס יתמקד בתחומים הבאים: תכנון עירוני; אדריכלות פולחנית, צבאית, ציבורית ופרטית; פולחן המת; שיטות וסגנונות בנייה, קירוי, ריצוף ועיטור; אמנות וממצא קטן מגוון החל מחיי הפרט ועד לפולחן במקדש דרך הפיסול, פרסקאות, ציורי כלי חרס, פסיפסים ועוד.
16	107.2976	פסימיוס, אופטימיוס, והחיים הטובים	פרופ' עדו לנדאו	4	א'	100.1941	החוג לפילוסופיה	ה'	14: 15-17: 45	בקורס מבואי זה נדון בארגומנטים שונים המופיעים בתפיסות הפילוסופיות הפסימיסטיות והאופטימיסטיות לגבי האפשרות לחיות חיים טובים ומשמעותיים. נדון, בין השאר, בשאלות הבאות: האם החיים טובים? אם לא, האם אפשר להפוך אותם לטובים? במידה וכן, איך? האם יש לחיים מטרה? האם המוות הופך את החיים לחסרי ערך? האם זה נכון שהחיים הם אבסורדיים? האם עדיף היה לאנשים שלא להיוולד בכלל? האם מצב האנושות הולך ומשתפר או הולך ומידרדר? הקורס יתחיל בהבהרת המושג "החיים הטובים" ויעבור לדון בטיעון האופטימיסטי העיקרי בדבר החיים הטובים ובביקורות הפסימיסטיות עליו. בין השאר, נדון בטענה שרוב האנשים עיוורים לכמויות הגדולות של הטוב שקיים בחייהם ובסביבתם ולכן שחייהם הרבה יותר טובים מאשר הם בד"כ תופסים אותם. מכאן יעבור הדיון לדון בחיבטים ספציפיים שונים של החיים הטובים כמו הנאות לעומת סבל, הרצונות והמטרות שאנו מצליחים לממש לעומת אלו שאיננו מצליחים לממש, הטרסגיות של הקיום האנושי, שאלת האותנטיות, וגושים נוספים.
										דרישות הקורס: הקורס מתאים לתלמידי 'דרך הרוח'. יש/אין דרישות קדם נוכחות: חובה לפחות 80% עבודות – במהלך הקורס יתבקש הסטודנט להכין שתי מטלות ביתיות בחיפף מצומצם מאוד. מבחן: המבחן המסכם בתום כל סמסטר יורכב ברובו משאלות רב-ברירתיות. מרכיבי הציון: הציון מורכב מ 90% מבחן מסכם וכ-10% מטלות והשתתפות בכיתה
										דרישות הקורס: הקורס מתאים לתלמידי 'דרך הרוח'. אין דרישות קדם נוכחות: חובת נוכחות בלפחות 85% מהפגישות (נוכחות מלאה, מתחילת פגישה עד סופה) עבודות: אין מבחן: מבחן אחד בסוף הסמסטר בחומר סגור. מרכיבי הציון: מבחן אחד בסוף הסמסטר

17	227.4006	מדע, חינוך ואמנות בפתרון בעיות סביבתיות	פרופ' מייקל לזר פרופ' דניאל שר	2	א'	100.1942	החוג למדעים גיאוגרפיה החוג לביולוגיה ימית	ג'	10:15-12:00	כדור הארץ ותושביו עוברים שינויים חסרי תקדים. תהליכים מקומיים כגון שינויים בשימושי קרקע, עיור, וזיהום מתגבר יחד עם שינויים עולמיים כגון שינויי אקלים, משפיעים על כולם. ההתמודדות עם אתגרים אלו דורשת שילוב של ידע והבנה מדעית, החלטות מנהיגותיות ומעורבות של הציבור. יחד עם זאת, מגפת הקורונה הדגימה את חוסר האמון של חלקים נרחבים מהציבור בקהילה המדעית ואת חוסר הנכונות להתנהל לפי המלצותיה. מטרת הקורס היא להציג לקבוצת תלמידים רב תחומית את המדע הבסיסי שמתאר את השינויים הסביבתיים העולמיים, לדון במשמעויות ובהשלכות של הידע המדעי ולחקור ביחד דרכים להבין ולתקשר שינויי אקלים דרך אומנות. דרישות הקורס : הקורס מתאים לתלמידי 'דרך הרוח'. אין דרישות קדם נוכחות חובה בלפחות 10 שיעורים מתוך 12 וחובת נוכחות בסיור. עבודות : הציון הסופי יינתן על סמך עבודה הלוקחת נושא שנלמד בכיתה ומנתחת אותו מהזווית של יצירת אמנות, קמפיין פרסומי, וכו'. העבודה תוגש על ידי זוגות, כאשר העדיפות היא לזוגות שמורכבים מתלמידים משני תחומים שונים (לדוגמה מדעי הטבע ואמנות). לעבודה שני מרכיבים : 1) עבודה הכתובה, כ-5 עמודים, יש להגיש עד 28.2.25 ; 2) הצגת העבודה לכלל הכיתה בתערוכה שתוצג על קירות הכיתה בשיעור האחרון. כל צוות יציג את היצירה בה הם דנים, יכין כותרת (פסקה או שתיים), ויצטרך להסביר את העבודה לשאר תלמידי הקורס ולמוריו. מבחן : אין מבחן בקורס מרכיבי הציון : עבודה כתובה 70% (בזוגות) הצגה התערוכה בשיעור האחרון 30%
----	----------	---	-----------------------------------	---	----	----------	--	----	-------------	---

18	100.1767	קורס תרבות, מדע ומאגיה לדרך הרוח	פרופ' ציפי עברי	4	א'	219.3001	החוג לאנתרופולוגיה	קורס מתקשב	קורס מתקשב	בקורס נתבונן באסכולות החשיבה והגיתוח שהתפתחו באנתרופולוגיה סביב שאלות על רציונאליות - אי רציונאליות והקשר שלהן לתרבות, חברה ופוליטיקה. האם מדע ומגיה מקבילים לניגודים בין רציונאליות ואי-רציונאליות, מודרניות ומסורתיות? מה הקשר בין החלוקות בין מדע ומגיה לבין חלוקות מגדריות? מה תפקידה של התרבות החברה והפוליטיקה המקומית בהבנה של פעילויות ורעיונות מסוימים כשייכים לזירת הכישוף ואחרים כשייכים לזירת הרפואה המדעית? האם (ואם כן באיזה מובן) הידע המדעי נטול תרבות? מה הקשר בין מדע לבין פוליטיקה? מה הקשר בין אופני התהוותו ותוכנו של ידע מדעי לבין מערכת יחסי הכוח החברתית בתוכה הוא מתהווה ומתקיים? ומהו מקומה של הטכנולוגיה, ובמיוחד ביוטכנולוגיות רפואיות, ביצירת הקישור בין הישגים טכנולוגיים, קסמים וניסים.
19	100.1944	מבוא למיתולוגיה היוונית והרומית	פרופ' ורד לב כנען	4	א'	122.1436	החוג לספרות עברית והשוואתית	ד'	15: 12-45: 15	שעור המבוא עוסק במושגי מפתח של המחשבה והדמיון המיתי של העולם העתיק, אשר מהווים יסוד עבור התרבות לאורך ההיסטוריה. אחת מהמטרות המרכזיות של השעור היא להכיר מיתוסים מכוננים, אלים וגיבורי תרבות וזאת מתוך ההקשר שמתוכו צמחו: הספרות, התיאטרון, הפילוסופיה והאמנות החזותית. בשעור נבחן פרשנויות שונות של שפת המיתוס תוך עיון משווה בגלגולי המיתוסים השונים. הקורס מתאים לתלמידי 'דרך הרוח'. אין דרישות קדם נוכחות: חובה עבודות: עבודת הסיכום תוגש לא יאוחר מתאריך ה-16 למרץ 2025. (על היקף ותוכן העבודה ראו סעיף "דרישות הקורס".) מבחן: אין מבחן מרכיבי הציון: דרישות הקורס הן: 90 % כתיבת עבודת סיכום 10% נוכחות, השתתפות בקורס והתכוננות לשיעורים.

20	100.1946	אלוהי המקרא : קווים לדמותו	ד"ר גילי קוגלר	4	א'	101.4098	החוג לתולדות ישראל ומקרא	ב'	12: 15 – 13: 45, 14: 15 – 15: 45	האל המקראי הוא לפעמים מלך ולפעמים אדון ; או בעל אוהב אך גם אלים . לעתים אב חומל, או מעניש . הוא מורה ; הוא אפילו גניקולוג ומיילדת ; הוא סופר וכותב המחזה . הקורס עוסק בדמותו רבת הפנים של אלוהים – אישיותו ודפוסי יחסיו עם האנושות, כפי שמשקפת באופנים שונים בסוגות המגוונות ובתעודות הספרותיות של המקרא.	נוכחות נדרשות נוכחות והקשבה פעילה מטלות דרישות הקורספירוטאחוז מהציון נוכחות והשתתפות נוכחות, מעורבות, קריאה מדי פעם 20% הצגת מאמרוסקירה ביקורתית של מאמר מחקרי והצגתו ברפרט בכיתה 20% תרגילי כתיבת מחקרעגשת ארבעה תרגילים קצרים בני עמוד אחד לפי בחירה מטרת התרגילים : הכשרה ואימון במיומנויות קריאה וכתיבה בתחום חקר המקרא (ומדעי הרוח בכלל) אופי התרגילים : ניתוח טקסט ראשוני ; קריאת קטע מחקרי ; בניית טיעון מחקרי תרגיל לא יעלה על עמוד אחד (פונט 12, רווח 1.5) מועד ההגשה : שבועיים לאחר השיעור הרלוונטי 15X 4 = 60%
----	----------	-------------------------------	----------------	---	----	----------	-----------------------------	----	--	--	--

אשכול דרך הרוח - סמסטר ב'											
מס' קורס דרך הרוח		שם קורס	שם המרצה	נ"ז	סמ'	מספר קורס אב	חוג אב	יום לימוד	שעות לימוד	תקציר	דרישות
1	100.1925	מדינת הרווחה והמודל הסקנדינבי	ד"ר עמי וטורי	2	ב'	104.2873	היסטוריה של עם ישראל	ג'	16: 15-17: 45	הקורס יעסוק בצמיחת מדינת הרווחה המודרנית דרך מאבקי עובדים ומאבקים פוליטיים אחרים שהביאו להיווצרותה. נתחיל מתיאור החברה האירופאית וארה"ב בראשית המאה ה 20, (חברה קפיטליסטית מופרטת לחלוטין) ומשם נתקדם תוך תיאור האידאולוגיות והכוחות שביצעו את השינוי.	חובת נוכחות של לפחות 8 מפגשים מתוך ה 11 מפגשים במהלך הסמסטר. הגשת עבודת גמר בתום הסמסטר, בהיקף של 9-10 עמודים, עבודה העוסקת בנושא שנלמד בקורס. העבודה תכלול מבוא קצר, סקירה מקיפה של הנושא הנבחר, את הנושא יש לתאם עם המרצה. העבודה אינה עבודה סמינריונית. ניתן להגיש עבודה סמינריונית במקום. דרישות העבודה בהתאם להגדרות החוג
2	100.1849	זהות ישראלית	מרצים שונים	2	ב'	100.1849	קורס חוץ-אוניברסיטאי	מתוקשב		הקורס בוחן את הקונפליקטים והסוגיות הייחודיות שהחברה הישראלית והמדינה מתמודדות עימם מראשיתן ועד היום הזה. הקורס אינו מבקש להכריע בשאלות שיידונו, אלא לזמן לסטודנטים את האפשרות להתרשם ממורכבות הנושאים, להעריך דעות חולקות, ולחשוב על דרכי הפעולה הראויות בשיח הדמוקרטי. הקורס מקפיד שלא לנקוט בעמדות "פוליטיות" במובן של העדפת עמדות מסוימות, בנושאים מסדר ראשון. השאיפה היא שמעבר להיכרות עם הסוגיות שבמחלוקת, יפתחו הסטודנטים הבנה של דרכים לניהול שיח ציבורי בסוגיות אלה וכן שתועמק מחויבותם לתהליך הדמוקרטי ומעורבותם בו.	30% – משימות ביניים בכל היחידות. 32% – משימות משתנות (משימות מסכמות ב"8 יחידות). 32% – משימות הערכת עמיתים (משימות מסכמות ב"4 יחידות). 6% - משימה ביחידת הסיכום
3	100.1516	מבוא לסין בת-זמננו	ד"ר נמרוד ברנוביץ'	4	ב'	125.1307	לימודי אסיה	א'	14:15-17:45	הקורס יסקור את האירועים המרכזיים והתמורות החשובות שהתרחשו בסין בתחומי הפוליטיקה, החברה, הכלכלה, התרבות, והיחסים הבינלאומיים מאז הקמת הרפובליקה העממית ב- 1949 ועד ימינו. חלקו הראשון של הקורס יוקדש לתקופת מאו (1949-1976) וחלקו השני לתקופת הרפורמות (1978 ואילך). לצד סקירת האירועים והשינויים החשובים, נאפיין את ההווה הסינית על מכלול היבטיה וננתח את הגורמים שהובילו לעלייתה של סין כמעצמה, את המודל הפוליטי כלכלי הייחודי שהיא - עיצבה, את האתגרים שניצבים בפניה כיום, ואת האופן שבו היא מתמודדת עם האתגרים הללו.	מוכנות לשיעורים (קריאת מטלות הקריאה וצפייה בסרטונים שמופיעים בסילבוס לפני השיעור הרלבנטי, מטלה להגשה (ראו להלן) ובחינה מסכמת.

4	100.1929	מבוא לציוויליזציה סינית	ד"ר שחר רהב	4	ב'	125.1312	לימודי אסיה	ב'	12:15-15:45	סין המודרנית נולדה מתוך התהפוכות הקיצוניות ולעיתים אלימות שהתחוללו בה מאז אמצע המאה ה-18. מטרת הקורס היא לערוך היכרות עם האירועים המרכזיים, התהליכים החברתיים, והאישים הבולטים שעיצבו את דמותה של סין במהלך תקופה זו, מעלייתה של שושלת צ'ינג Qing 清 המנציאית, דרך נפילתה והקמת הרפובליקה הסינית, ועד לעליית השלטון הקומוניסטי ב-1949, שלטון המתקיים עד היום. הקורס יתמקד בתהליכים פוליטיים, תרבותיים וחברתיים. ננסה להבין מה היה טיבו של הסדר החברתי תחת שלטון שושלת צ'ינג? מדוע התמוטט הסדר החברתי הקיסרי? מה היה אופיו של הסדר החברתי החדש? מה הוביל לעליית המפלגה הקומוניסטית? לפיכך נבחן נושאים כגון המשטר הפוליטי, התקוממויות ומרידות, שינויים בחיי התרבות וההגות, תהליכי עיור והתפתחות כלכלית, מבנה חברתי משתנה, המעבר מקיסרות למדינת-לאום, המפגש עם מעצמות אימפריאליסטיות, והתהוות פוליטיקה מפלגתית.
5	100.1931	Centre and Periphery in Asian History	ד"ר אריק מורן	4	ב'	125.2603	לימודי אסיה	מתוקשב		This course examines the shift in Area Studies research from a focus on "civilizational centres" of India and China to the peripheral borderlands of Southeast Asia and the Himalaya. This transition, which can be traced back to the rise of a multipolar world order following the fall of the Eastern Bloc, highlights the consequences of political change for the production of academic knowledge. The course explores the intellectual origins and development of this shift and its impact on the conceptualization of "stateless" societies in Asian borderlands, also known as "Zomian" spaces. Through case studies and key debates, students will gain a deep understanding of Himalayan societies, the politics of ethnic identities, and their reflections in historical writing.
6	100.1128	אירופה מרנסאנס לחשכלה	ד"ר צור שלו	2	ב'	108.1235	היסטוריה כללית	ב'	10:15-11:45	אירופה בין המאות הט"ו והי"ח ידעה אחדות מן התמורות המרכזיות שעיצבו את העולם המודרני: צמיחת המדינה הריכוזית, התפתחות הקפיטליזם המסחרי, התגליות הגיאוגרפיות והקולוניזציה, הרפורמציה, והתפתחות הידע החילוני. השיעור יסקור תהליכים אלו תוך הדגמה של מורכבות החברה האירופית בפרט והרצף ההיסטורי בכלל. את ההרצאה מלווה אתר מודל עשיר ותיעוד ויזואלי מן התקופה. תלמידות/ות הקורס מעמיקים/ות בנושא באמצעות קריאה בחומרים המצורפים.
7	100.1382	מקורות ההווה: אירופה 1890 - 1968 באנגלית	פרופ' שטפן איריש	2	ב'	108.1930	היסטוריה כללית	ה'	12:15-13:45	קורס זה יספק לתלמידים את הכלים הבסיסיים להבנת ההתפתחויות המשמעותיות של ההיסטוריה האירופית המודרנית, ובעיקר של המאה ה-20 רוויית האלימות. בסוף הקורס התלמידים יהיו מסוגלים לזהות תקופות עיקריות בהיסטוריה האירופית (והעולמית) ולהכיר חלק מן הנושאים והמגמות ההיסטוריוגרפיות הנוגעות להיסטוריה האירופית. יכולת ליבה נוספת שהקורס יקנה היא הבנת אופן העבודה של ההיסטוריונים: הסטודנטים ילמדו כיצד מתבצע מחקר היסטורי, אילו כלים עומדים בפני ההיסטוריון, וכיצד ניתן לאתר שאלות מחקר חשובות.
										קריאה: פריטי חובה לבחינה בוחרן אמצע (בין שיעור 7 לשיעור 8, מול מחשב, בבית או בקמפוס). 10 שאלות סגורות בחינת סיום (בהסתמך על ההרצאות וקריאת חובה). שילוב שאלות סגורות ופתוחות.
										קריאת החומרים השבועיים - נדרשת קריאה נרחבת. כל הטקסטים שידרשו לקריאה יועלו לאתר הקורס במערכת המודל. מכיוון שמדובר בקורס המציג סקירה כללית, הקריאה השבועית תהיה ליבת העבודה. הבחינה הסופית תתבסס בעיקרה על חומרי הקריאה; ההרצאות והדינאים בכיתה יהיו רק חומרים משלימים לקריאה. מבחן אמריקאי

8	100.1822	חשיבה ביקורתית	ד"ר קלרה סרוגי	2	ב'	107.1626	פילוסופיה	מתקשב בערבית	מטרת הקורס היא לחזק את הכישורים הבסיסיים בחשיבה ביקורתית: כיצד לזהות טיעונים, כיצד לפרש אותם, כיצד להעריך אותם, וכיצד לבנות אותם.	עבודות: שאלות חזרה בתום כל שיעור. הגשה אפשרית עד סוף הסמסטר. בחנים: בסוף כל אחד משלושת חלקי הקורס יהיה בחן בחירה מרובה ("אמריקאי"), עם כל חומר עזר (לא אנושי) מותר. ניתן לענות על כל שאלה רק פעם אחת, וצריכים לסיים את הבחן תוך שעתיים מההתחלה, אז חשוב להתכונן היטב. כל אחד משלושת הבחנים שווה 15% מהציון הסופי.
9	100.1761	חשיבה ביקורתית	פרופ' גיל שגיא	2	ב'	107.1624	פילוסופיה	מתקשב בעברית	מטרת הקורס היא לחזק את הכישורים הבסיסיים בחשיבה ביקורתית: כיצד לזהות טיעונים, כיצד לפרש אותם, כיצד להעריך אותם, וכיצד לבנות אותם.	עבודות: שאלות חזרה בתום כל שיעור. הגשה אפשרית עד סוף הסמסטר. בחנים: בסוף כל אחד משלושת חלקי הקורס יהיה בחן בחירה מרובה ("אמריקאי"), עם כל חומר עזר (לא אנושי) מותר. ניתן לענות על כל שאלה רק פעם אחת, וצריכים לסיים את הבחן תוך שעתיים מההתחלה, אז חשוב להתכונן היטב. כל אחד משלושת הבחנים שווה 15% מהציון הסופי.
10	100.1262	חשיבה ביקורתית	פרופ' גיל שגיא	2	ב'	107.1622	פילוסופיה	מתקשב באנגלית	מטרת הקורס היא לחזק את הכישורים הבסיסיים בחשיבה ביקורתית: כיצד לזהות טיעונים, כיצד לפרש אותם, כיצד להעריך אותם, וכיצד לבנות אותם.	עבודות: שאלות חזרה בתום כל שיעור. הגשה אפשרית עד סוף הסמסטר. בחנים: בסוף כל אחד משלושת חלקי הקורס יהיה בחן בחירה מרובה ("אמריקאי"), עם כל חומר עזר (לא אנושי) מותר. ניתן לענות על כל שאלה רק פעם אחת, וצריכים לסיים את הבחן תוך שעתיים מההתחלה, אז חשוב להתכונן היטב. כל אחד משלושת הבחנים שווה 15% מהציון הסופי.
11	100.4161	מאבקי שאול דוד: מסורת וביקורת	ד"ר גילי קוגלר	2	ב'	101.1614	תולדות ישראל ומקרא	ד'	14: 14-11: 45	בעוד המלך הראשון מודח, המלך שני הופך אבי המשחית. כיצד הדברים קורים -- במציאות... בטקסט...? מה בסיפורים האלה הטריד פרשנים וחוקרים? ואיזו משמעות יש לעיסוק בהם היום? הקורס עוסק במסכת סיפורי שאול דוד מנקודת מבט ספרותית וספרותית-היסטורית, ולצד זה בשאלות דרכי התקבלות הטקסט ומקומו בתרבות ובחינוך בימינו.
12	100.1868	התנ"ך בראי השפה	ד"ר גילי קוגלר	2	ב'	101.1620	תולדות ישראל ומקרא	ד'	10: 15-11: 45	הקורס מעניק כלים לשוניים לצורך הבנת הטקסט המקראי ובוחן את המאפיינים הייחודיים של שפת המקרא. בקורס נכיר את כללי הדקדוק והתחביר שיכולים לסייע להבנה ולביאור של טקסט; נבדוק רבדים לשוניים שונים בעברית המקראית ואת תרומתם למחקר הספרותי וספרותי-היסטורי של הטקסט; נדון בסביבת הלשונית של העברית בעולם השמי העתיק ובתרומת הידע הזה לשאלות של חקר המקרא.
13	100.1902	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	ד"ר יניב ריינגוורץ	4	ב'	205.2171	בית הספר למדע המדינה	מתקשב		הקורס מחולק לשני חלקים: מיקרו כלכלה ומאקרו כלכלה. תחום המיקרו כלכלה עוסק בהתנהגות של משקי בית וחברות במסגרת שוק כלכלי. חלק זה יתאר איך שווקים כלכליים פועלים ומה תפקיד הממשלה בשווקים אלו. נעסוק במודל של תחרות משוכללת וכיצד התערבות ממשלתית משפיעה בשוק שכזה. בהמשך נדון בכשלי שוק (השפעות חיצוניות, מוצרים ציבוריים ומונופול) וכיצד הממשלה יכולה לפתור כשלים אלו. תחום המאקרו כלכלה עוסק בכלכלה של המדינה כולה וכן בכלכלה בינלאומית. אנו נלמד על התוצר הכלכלי, צמיחה כלכלית ומה משפיע עליה. בהמשך נלמד על אינפלציה וסיבותיה, כולל תפקיד המערכת המוניטארית בריסון אינפלציה. נעסוק במדיניות כלכלית פискаלית ומוניטארית, וכיצד היא משפיעה על הכלכלה, וכן השפעות של כלכלה בינלאומית.

14	100.1938	מבבל עד בלייד ראנר : חסיבה העירונית בין אוטופיה לדיסטופיה מימי הביניים ועד ראשית העת החדשה	ד"ר אנה גוטגרץ	4	ב'	108.2065	היסטוריה כללית	ד'	8: 15-11: 45	הקורס יעסוק בזיקה שבין ייצוגים סימבוליים של העיר כמרחב אידאלי (אוטופי) או כמרחב מקולל (דיסטופי) לבין התפתחותם של מרחבים עירוניים ממשיים מן העת העתיקה ועד ימינו אנו. נתמקד בשורה של מקרי בוחן בהם טקסטים וייצוגים וויזואליים ביקשו לבטא מודל מיטבי של העיר כמרחב בו הזיקה בין מרחב פיזי למבנים חברתיים, כלכליים ומוסדיים מאפשרת שגשוג חברתי ואינדווידואלי. במקביל נבחן גם את צדו השני של המטבע, בדמותם של טקסטים המתארים את העיר כניהנום עלי אדמות או משתמשים בתיאור של העיר על מנת למתוח ביקורת חברתית. טקסטים כאלה אמנם מוכרים בעיקר מראשית העת החדשה ואילך, אולם נתבונן גם בדוגמאות מטרומות בתנ"ך ובטקסטים קלאסיים על מנת להבין כיצד טקסטים אלה עיצבו דימויים של העיר בשלהי העת העתיקה ובימי הביניים. מודלים אלה של העיר האידאלית ושל מקבילתה המקוללת ישמשו אותנו על מנת להתבונן בהיסטוריה של התפתחות עירונית ואורבניזציה באירופה ורחבי אגן הים התיכון מן התקופה הקלאסית ואילך	דרישות הקורס : הקורס מתאים לתלמידי 'דרך הרוח'. אין דרישות קדם. נוכחות – נדרשת נוכחות מלאה. אגא עדכנו מבעוד מועד אם אינכם יכולים להגיע. מבחן בית. מרכיבי הציון : פרונטציה קצרה של אחד המקורות הראשוניים – 10% תגובות לחומרי הקריאה בפורום הקורס – 10% מבחן בית – 80%
15	100.1919	מבוא לארכיאולוגיה קלאסית ב'	ד"ר מיכאל איזנברג	2	ב'	119.1603	ארכיאולוגיה	ג'	08: 30-10: 00	שני מבואות של הארכיאולוגיה של העולם הקלאסי (מחוץ לישראל וסביבתה) שיועברו במהלך שני סמסטרים בהמשכיות תכנית. ניתן להירשם רק למבוא א' אך לא ניתן להירשם רק למבוא ב'. ערש התרבות המערבית נשענת על תרבות העולם הקלאסי שהתפתחה באתונה והופצה במהירות לערי יוון ולקולוניות היווניות באסיה הקטנה ובמגנה גרקה. כיבושי אלכסנדר הגדול והממלכות ההלניסטיות שנוצרו בעקבות מסעות כיבוש אלה, היוו את הגרעין העיקרי להתפשטות ההלניזם וההשפעות המקיפות וחסרות התקדים על תרבויות אגן הים-התיכון ומועבר לו. התרבות האטרוסקית ולאחריה ההתפשטות המהירה של זו הרומית מן המגף האיטלקי לרחבי האימפריה הרומי המשיכו בביסוס ההתפשטות של תרבויות גרקה-רומיות סביב אגן הים-התיכון ואירופה. התנצרותה של האימפריה הרומית והולדתה של האימפריה הביזנטית גרמו אף הם לשינויים מרחיקי לכת בדת ובתרבות החומרית של המרחב הדון. הקורס יעסוק בראש ובראשונה בתרבות החומרית של התקופה במוקדי חשיא שלה מחוץ לגבולות ישראל, קרי הארכיאולוגיה של התקופות הקלאסיות, בעיקר בזו של יוון ורומא. במרכז הדיון תהיה התרבות החומרית של אתונה וערי הפלופונסוס, מקדוניה, רומא וערי המגף האיטלקי, אסיה הקטנה, צפון אפריקה וסיציליה. הקורס יתמקד בתחומים הבאים : תכנון עירוני ; אדריכלות פולחנית, צבאית, ציבורית ופרטית ; פולחן המת ; שיטות וסגנונות בנייה, קירוי, ריצוף ועיטור ; אמנות וממצא קטן מגוון החל מחיי הפרט ועד לפולחן במקדש דרך הפיסוק, פרסקאות, ציורי כלי חרס, פסיפסים ועוד.	דרישות הקורס : הקורס מתאים לתלמידי 'דרך הרוח'. יש/אין דרישות קדם נוכחות חובה לפחות 80% עבודות – במהלך הקורס יתבקש הסטודנט להכין שתי מטלות ביתיות בהיקף מצומצם מאוד. מבחן : המבחן המסכם בתום כל סמסטר יורכב ברובו משאלות רב-ברירתיות. מרכיבי הציון : הציון מורכב מ 90% מבחן מסכם וכ-10% מטלות והשתתפות בכיתה

16	100.1940	לשונות ולהגים של קהילות יהודיות במרחב המוסלמי	פרופ' אהרון גבע קלינברגר	4	ב'	103.2928	החוג ללשון העברית	ד'	8: 30-11: 45	סקירת משפחות שפות בעולם (הקדמה), סקירת מצב הלהגים בעולם (הקדמה), השפות השמיות במגע עם שפות אחרות, תחומי לשון נחקרים, הלשון כשופכת אור על היסטוריה ותרבות, השפות באנדלוסיה והיהודים, להגים יהודיים במרוקו, שפות בצפון אפריקה, להגים יהודיים בתוניסיה ובאלג'יריה, הלאדינו, שפות יהודיות באזורי מג, מהו המרחב המוסלמי בהקשר היהודי, שפות ולהגים בלבנט, כלים למחקרי שטח לתיעוד לשוני ותרבותי, מדדים לקביעת סכנת הכחדה לגבי להגים ושפות.	דרישות הקורס: הקורס מתאים לתלמידי 'דרך הרוח'. יש/אין דרישות קדם: אין נוכחות 80% לפחות. סטודנט שיעדר פחות מ-80% יחל ציונוה מ-90%. סטודנט/ית שיעדר/תעדר יותר מ-50% (מכל סיבה שהיא) לא יוכל להגיש את העבודה הסופית ו/או לקבל ציון סופי. דרישות קורס: א. עבודת מעקב-קורס במהלך הקורס, ב. עבודה מסכמת ג. רפרט הכולל הכנת מצגת וכן. עבודת מעקב-קורס: בכל סיום שיעור, תינתן שאלה פתוחה הקשורה לשיעור ואשר תיפתח במודל (סה"כ 12 שאלות). על הסטודנט/ית לבחור 3 שאלות משלושה שיעורים שונים לבחירה למענה (מתוך 12). על כל שאלה יש להשיב בעמוד אחד בלבד. מרכיבי הציון: א. עבודה מסכמת (50% מהציון הסופי). מי שילמד את הקורס כסטודנט מ"א יצטרך לענות על 2 שאלות נוספות. ב. רפרט (20% מהציון הסופי 10%X2, רפרט + מצגת). ג. 3 עבודות מעקב-קורס (30%= 10%X3) (ראו פרטים לעיל)
17	100.1669	מבוא לאנתרופולוגיה	פרופ' עמליה סער	4	ב'	219.3110	מחלקה לאנתרופולוגיה	ד'	8: 30-11: 45	הקורס יפרוש בפני הסטודנטיות והסטודנטים מושגי יסוד באנתרופולוגיה תרבותית. באמצעות דוגמאות אתנוגרפיות מתוך מגוון רחב של תרבויות תנוודע ל"מבט האנתרופולוגי", ונשאף לסגל זווית הסתכלות קצת שונה על העולם ולקבל תובנות על האדם כיצור שמחפשת משמעות.	הקורס מתאים לתלמידי 'דרך הרוח'. אין דרישות קדם נוכחות - מאחר שמדובר בקורס מוקלט מראש, אין דרישת נוכחות בכיתה. אך כן יש חובה להקשיב לכל ההרצאות, ולצפות בסרטונים עבודות מבדקי הבנה שבועיים קצרים בתום כל הרצאה. מעבר לכך אין עבודות מבחן בחינה מסכמת המורכבת משאלות רב-ברירותיות (אמריקאית)
18	100.1701	לחלום זקנה	פרופ' יובל פלגי	4	א'	אין	אשכולות העשרה	מתקשב		אוכלוסיית העולם מזדקנת במהירות. במהלך חמישים השנה האחרונות עלתה תוחלת החיים כבעשרים שנה ולמעשה נוסף דור שלם למין האנושי. שינויים דמוגרפים אלו, יצרו קבוצת אוכלוסייה רחבה המהווה היום פלח נכבד מהאנושות בעלי צרכים ומאפיינים המיוחדים להם. תחום חקר מדעי הזקנה (גרונטולוגיה) שהחל להתפתח בעקבות שינויים אלו, מעסיק היום אנשי מדע, רוח, אמנות, ומדיניות מעצם היותו תחום אינטרדיסציפלינרי הכולל כמעט את כל תחומי החיים. המהפכה החשובה של המאה העשרים ואחת היא אם כך מהפכת הזקנה, ובניגוד לתפיסה הפופוליסטית – העתיד שייך לזקנים. על רקע תהליכים דמוגרפיים-חברתיים אלה, מאפשר הקורס הצצה ראשונית לעולמה המורכב והעשיר של הזקנה והליך ההזדקנות. הקורס מציג כיצד דיסציפלינות שונות מביטות ומתייחסות לתחום הזקנה ומבנות אותה: החל מזווית המבט החברתית ותרבותית-היסטורית של הזקנה, זווית המבט של האמנות על הזקנה, דרך זווית המבט התפקודית, דרך ההיבטים החוקיים, המוסריים והחברתיים המשפיעים על תהליכי הזקנה המתרחשים בישראל ובעולם, וכלה בזוויות מבט פסיכולוגיות בחקר הזקנה שיציגו היבטים פסיכולוגים של הזקנה. קורס זה מהווה קורס הכנה בסיסי להכרות עם החיים במחצית השנייה של המאה ה-21 – המאה של הזקנה. פרטים נוספים על הקורס מופיעים תחת לשונית 'קורסי דגל' באתר תוכנית 'דרך הרוח'.	מטלות ובחינה 6

19	100.1700	האדם המדבר – סוגיות באבולוציה של השפה	פרופ' עירית מאיר ז"ל, החוג ללשון עברית והחוג להיסטוריה בתקשורת פרופ' דני נדל, החוג לארכיאולוגיה פרופ' נורית בירד-דוד, החוג לאנתרופולוגיה דר' רמי רשף, החוג לביוLOGIA אבולוציונית וסביבתית	4	ב'	חחוג לביוLOGIA אבולוציונית וסביבתית	מתקשב	למטיב ידיעתנו, המין האנושי הוא המין הביוLOGI היחיד שיש לו מערכת תקשורת סימבולית ומורכבת, שאינה נטועה ביכאן ועכשיו ואינה מוגבלת לנושאי שיח מסוימים – השפה האנושית. כיצד התפתחה מערכת תקשורתית שכזו? האם היא התפתחה בתהליך איטי ואחד? לחלופין, האם היו מספר אירועים של "קפיצות מדרגה"? האם ניתן לתארך את שלבי ההתלהך או האירועים הללו? האם ההתפתחות השפה קשורה להתפתחות יכולות קוגניטיביות וחברתיות אחרות של המין האנושי, כגומט ייצור כלים, יצירת אומנות) ציורי קיר, פסלונים ותכשיטים), מנהגי קבורה ועוד? כיצד קשורה ההתפתחות השפה למבנה החברתי של חברות אנושיות? כיצד ההתפתח מגוון השפות שקיים כיום על פני כדור הארץ, וכיצד קרה, לדוגמה, שפחות המדוברות כיום בהודו ובחלקים נרחבים של אירופה התפתחו משפה עתיקה אחת? שאלות אלו הן מהעלמות המסקרנות והמאתגרות ביותר בהבנת ההתפתחות של המין האנושי. אמנם לרוב השאלות אין תשובות חד-משמעיות, אך עצם הצבת השאלות והניסיונות לדון בהן לוקחים אותנו למסע מרתק בעקבות ההתפתחות של המין האנושי. כדי לדון בסוגיות אלו יש צורך בשיתוף פעולה של כמה תחומי ידע. בהתאם לכך, בקורס רב-תחומי זה חוברים מרצים מארבע דיסציפלינות: בלשנות, ארכיאולוגיה, אנתרופולוגיה ואבולוציה ביוLOGIT. שילוב רב-תחומי שכזה בתחום החוראה הוא ייחודי, ולמטיב ידיעתנו לא קיים בארץ ואף נדיר ביותר בעולם. מטרת הקורס הן להאיר את הנושא מנקודות המבט של הדיסציפלינות השונות, ולהציג בפני הסטודנטים את מונחי היסוד, מתודות העבודה ומגוון של רעיונות ומחקרים בחומים אלו חוד הדגשה
----	----------	---------------------------------------	---	---	----	-------------------------------------	-------	--